

СТАНОВИЩЕ

от проф. Силвия Младенова Младенова, дм
Катедра “ Медицинска педагогика”, Факултет по Обществено здраве
“проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн”
Медицински университет – София
на Дисертационен труд на тема:

„СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ЛИЦА С ТРАЙНО НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ, ЧРЕЗ ТРУДОВА ЗАЕТОСТ“

разработен от Петя Николаева Стоевска

с научен ръководител проф. Красимира Бенкова, дф

*За присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
по докторска програма „Организация и управление извън сферата на
материалното производство (социални дейности)“
в професионално направление 3.4. Социални дейности,
област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки*

Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект документи и материали на хартиен и електронен носител отговаря на чл. 72 (2) от Процедурата за придобиване на ОНС “Доктор” съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Като външен член на научното жури съгласно със Заповед № 4085/14.12.2022 г. на Ректора на Тракийски университет, проф. д-р Д. Ярков, изготвям становище на представения труд.

Кратки биографични данни

Петя Николаева Стоевска е родена в град Стара Загора, през 1983г. През 2002г. завършва гимназия с преподаване на чужди езици „Максим Горки“ в Стара Загора.

През 2010г. завършва Бургаски свободен университет по специалност право.

От 2009г. до 2010г. работи в Юридически отдел на Банка ДСК в Стара Загора. До 2011г. е младши експерт в Министерство на финансите, НАП – София. Заема длъжността старши юрисконсулт в „БДЖ - ПП“ до 2013г. Работи като юрисконсулт в МВР – София до 2015г. До 2016г. е управител в „КАУЗА ЛЕГИС“ – София. До 2017г. е старши юрисконсулт м „Арбитраж консултантска група“. От 2017г. работи като адвокат към Софийска адвокатска колегия.

Представеният дисертационен труд на тема „Социално включване на лица с трайно намалена трудоспособност, чрез трудова заетост“ е разработен и представен в значителен обем от 188 стандартни страници и съдържа: въведение, три глави, заключение, приноси, препоръки, библиография и приложения.

Избрана е изключително актуална и значима тема, работата е много добре онагледена с 43 цветни фигури и 14 таблици. Използваната литература обхваща 203 литературни източника, от които 124 на кирилица и 51 на латиница.

В първа глава Петя Стоевска разглежда основните понятия и проблеми на социалното включване на хората с тайно намалена трудоспособност. Коментирани са социалната интеграция, приобщаването и проблемите на медицинската експертиза.

Във втора глава е направен детайлен анализ на нормативно - правната рамка и практиките за включване на хората с увреждания чрез трудова дейност. Разгледани са международните и актове на Европейския съюз за социално включване, нормативно – правната регулация на националните политики, практиките за осигуряване на заетост и националните организации, които защитават политиките за социално включване на хора с увреждания в трудова заетост. Прави впечатление големия брой страни, в които са анализирани правните норми касаещи разглеждания проблем.

Литературният обзор е направен компетентно, добросъвестно и показва много добра информираност по разглеждания проблем. Литературните източници са цитирани много точно и коректно. Анализът е критичен и позволява да се открият различни становища на авторите по третирания въпрос.

Трета глава е посветена на дизайна на емперичното изследване и са включени резултатите от собствени проучвания. Целта е ясно и точно формулирана, а от нея са изведени адекватни и изпълними задачи. В методиката на изследването е издигнати 3 хипотези и са изведени обект, предмет, обем, период и инструментарум на емпиричното изследване.

Петя Стоевска е провела анкетни проучвания, със значителен брой респонденти 920, от които 550 лица с различна степен на трайно намалена

трудоспособност, 120 представители на работодатели, 250 представители на обществеността.

Докторантката използва документален, социологически, статистически методи, които са адекватни на поставените задачи.

Петя Стоевска изследва различни степени на намалена трудоспособност, вида на заболяването, вида на увреждането, делът на уврежданията констатирани с решения на експертни комисии. Разгледани са средния месечен доход, стандарта на живот, здравния статус, необходимостта от законодателни промени. Проучени са вида помощ, от която се нуждаят хората с увреждания, подкрепата от семейството, ползваната социална услуга, възможността за самостоятелно изпълнение на обичайни дейности, самостоятелно общуване.

Анализирана е трудовата заетост, причините да се включат в пазара на труда, активността им при търсене на работа, одобряване на квотния принцип при наемане на работа на хора с увреждания, причините да не бъдат наемани, желанието им за повишаване на квалификацията и желанието за собствен бизнес.

При анкетното проучване с работодателите са поставени част от въпросите поставени на хората с увреждания, което е позволило да се разгледат проблемите от тяхната гледна точка. Изследвани са възможностите за трудова дейност в различни отрасли, факторите, които биха насърчили работодателите да наемат хора с увреждания.

Направените изводи и препоръки значително биха допринесли за подобряване на възможността за включване в трудова дейност на хора с трайно намалена трудоспособност.

Представеният автореферат съответства на структурата и съдържанието отразено във всички раздели от дисертационния труд.

Достоинствата на дисертационния труд могат да се систематизират и представят в следните основни приноси:

1. Диференцирана е спецификата на хората с трайни увреждания.
2. Обобщени и анализирани са актуалните международните и национални нормативно – правни документи, регламентиращи статута на този специфичен контингент.
3. Анализирани са главните фактори за социално включване на хората с трайни увреждания и са предложени възможности за включването им в трудния пазар чрез създаване на благоприятни условия.
4. Установени са реални възможности за интегриране на хората с трайни увреждания в обществото, преодоляване на социалната им изолация чрез участието им в трудовата дейност с активното участие на работодателите, обществеността и тяхното участие.

Във връзка с дисертацията са представени четири публикации, в три от тях докторантката е самостоятелен автор.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изложеното по-горе ми дава основание убедено да поставя ПОЛОЖИТЕЛНА оценка на дисертационния труд и да препоръчам на уважаваните членове на научното жури да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор” на Петя Николаева Стоева по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социални дейности)”.

24.01.2023 г.

гр. София

С уважение:

/проф. С. Младенова, дм/

STATEMENT

By Prof. Sylviya Mladenova Mladenova, PhD
Department of Medical Pedagogy,
Faculty of Public Health "Prof. Dr. Tsekomir Vodenicharov, DMS"
Medical University of Sofia

Title of the PhD thesis: "SOCIAL INCLUSION OF PERSONS WITH PERMANENTLY REDUCED WORKABILITY THROUGH EMPLOYMENT"

Author of the PhD thesis: Petya Nikolaeva Stoevska

With supervisor Prof. Krasimira Benkova, Ph.D.

On the dissertation work for obtaining the educational and scientific degree "Doctor" in: Doctoral Program "Organization and management outside the sphere of material production (social activities)"

*Professional strand 3.4. Social activities,
Field of higher education Social, economic and legal sciences*

General presentation of the procedure and PhD student

The presented set of documents and materials in paper and electronic form complies with Art. 72 (2) of the Procedure for acquisition of the "PhD" National Health Fund according to the requirements of the Law on Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

As an external member of the scientific jury according to Order No 4085/14.12.2022 of the Rector of the Thracian University, Prof. S.C. Dr. Yarkov, I'm reviewing the work presented.

Short biographical data

Petya Nikolaeva Stoevska was born in the city of Stara Zagora in 1983. In 2002 He graduated from "Maxim Gorki" high school with teaching foreign languages in Stara Zagora.

In 2010 graduated from Burgas Free University with a degree in law.

Since 2009 until 2010 works in the Legal Department of DSK Bank in Stara Zagora. Until 2011 is a junior expert at the Ministry of Finance, NRA - Sofia. She held the position of senior legal advisor at "BDZ - PP" until 2013. She worked as a legal consultant at the Ministry of Internal Affairs - Sofia until 2015. Until 2016 is a manager at "KAUZA LEGIS" - Sofia. Until 2017 is a senior legal consultant at "Arbitrum Consulting Group". Since 2017 works as a lawyer at the Sofia Bar Association.

This dissertation on "Social inclusion of persons with permanently reduced working capacity through employment" was developed and presented in a significant volume of 188 standard pages and contains: introduction, three chapters, conclusion, contributions, recommendations, bibliography and applications.

An extremely relevant and significant topic is chosen, the work is very well illustrated with 43 colored figures and 14 tables. The literature used covers 203 literary sources, of which 124 are in Cyrillic and 51 are in Latin.

In the first chapter, Petya Stoevska examines the basic concepts and problems of the social inclusion of people with secretly reduced working capacity. She comments on social integration, inclusion and the problems of medical expertise.

In the second chapter, a detailed analysis of the legal framework and measures for the inclusion of people with disabilities through employment is made. It examines the international and European Union acts on social inclusion, the normative - legal regulation of national policies, employment assurance practices and national organizations that protect policies for social inclusion of people with disabilities in employment. The large number of countries in which the legal norms concerning the problem under consideration have been analyzed is impressive.

The literary review in the first chapter is made competently, in good faith and shows very good awareness of the problem. Literary sources are quoted very accurately and correctly. The analysis is critical and allows to highlight different opinions of the authors on the issue and to identify weaknesses in the policy and organization of emergency assistance.

A third chapter is devoted to the design of the empirical study and the results of own studies are included. The goal is clearly and precisely formulated, and adequate and feasible tasks are derived from it. In the methodology of the research, 3 hypotheses were raised and the object,

subject, volume, period and instrumentation of the empirical research were derived.

Petya Stoevska has conducted surveys, with a significant number of respondents 920, of which 550 persons with varying degrees of permanently reduced working capacity, 120 representatives of employers, 250 representatives of society.

The doctoral student uses documentary, sociological, statistical methods and expert assessment, which are adequate to the tasks.

Petya Stoevska researches different degrees of reduced working capacity, the type of illness, the type of disability, the proportion of disabilities established by decisions of expert committees. The average monthly income, the standard of living, the health status, the need for legislative changes were considered. The type of help that disabled people need, the support from the family, the social service used, the possibility of independent performance of usual activities, independent communication have been studied.

It analyzes employment, the reasons for joining the labor market, their activity in looking for work, approval of the quota principle for employing people with disabilities, the reasons for not being employed, their desire to increase their qualifications and the desire for own business.

She asks some of the questions put to people with disabilities and to employers, which has allowed to look at the problems from their point of view. The opportunities for work in various industries, the factors that would encourage employers to hire people with disabilities were investigated.

The conclusions and recommendations made would significantly contribute to improving the possibility of inclusion in work of people with permanently reduced working capacity. The presented abstract corresponds to the structure and content reflected in all sections of the dissertation work.

The merits of the dissertation work can be systematized and presented in the following main contributions:

1. The specificity of people with permanent disabilities is differentiated.
2. The current international and national legal documents regulating the status of this specific contingent have been summarized and analyzed.
3. The main factors for social inclusion of people with permanent disabilities have been analyzed and opportunities for their inclusion in the labor market by creating favorable conditions have been proposed.
4. Real opportunities have been established for the integration of people with permanent disabilities in society, overcoming their social isolation through

their participation in labor activities with the active participation of employers, the public and their participation.

In connection with the dissertation, four publications are presented, in three of them the dissertation student is an independent author.

CONCLUSION

The material above gives me reason to confidently give a **POSITIVE** evaluation of the dissertation work and to recommend to the respected members of the scientific jury that the educational and scientific degree "Doctor" be awarded to Petya Nikolaeva Stoeva on the doctoral program "Organization and management outside the sphere of material production" (social activities)".

24.01. 2023
Sofia

Signature:

/prof. S. Mladenova, PhD/

